

**DAŇ Z PŘÍJMŮ ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI A
FUNKČNÍCH POŽITKŮ
CVIČENÍ 2**

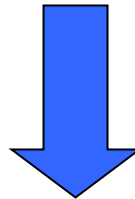
DAŇ Z PŘÍJMŮ
ZÁKON Č. 586/1992 SB., VE ZNĚNÍ
POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ

PŘEDMĚTEM DANĚ JSOU PRAKTICKY
VEŠKERÉ PŘÍJMY FYZICKÝCH A
PRÁVNICKÝCH OSOB.

ROZDĚLENÍ PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB PODLE ZÁKONA O DANÍCH Z PŘÍJMŮ

- ☒ Příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků
- ☒ Příjmy z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti
- ☒ Příjmy z kapitálového majetku
- ☒ Příjmy z pronájmu
- ☒ Příjmy ostatní

PŘÍJMY ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI A FUNKČNÍCH POŽITKŮ

Jsou to veškeré příjmy, které poskytuje zaměstnavatel zaměstnanci (i prémie, příplatky, odměny, podíly na zisku, 13. a 14. plat, atd.).

FUNKČNÍ POŽITKY

- funkční platy – souvislost s výkonem funkce představitelů státní moci , stát orgánů, soudci (mimo prezidenta)
- odměny za výkon funkce v souvislosti se současným nebo dřívějším výkonem funkce v orgánech obcí a jiných v územní samosprávě, státní orgány, spolky, odbory, komory...

ZPŮSOBY ZDANĚNÍ PŘÍJMŮ ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI

Zaměstnavatel svému zaměstnanci strhává
měsíčně daň z příjmu

- A. Zaměstnanec uplatňuje slevy na dani;
podepsal „Prohlášení“ u svého
zaměstnavatele: **záloha**
- B. Zaměstnanec neuplatňuje slevy na dani;
nepodepsal „Prohlášení“ u svého
zaměstnavatele

B/1: srážka

B/2: záloha

PROHLÁŠENÍ

poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti pro zdaňovací období (pro část zdaňovacího období)¹⁾

Prohlášení k dani činím / dodatečně činím ^{1a)} podle § 38k zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) pro plátce daně (zaměstnavatele)

Název plátce daně _____
Adresa _____

Identifikace poplatníka

Příjmení _____ Jméno(-a) _____ Rodné číslo _____

Adresa bydliště (místo trvalého pobytu) _____
_____

Daňový nerezident ČR dále vyplní: Datum narození _____

Číslo a typ dokladu prokazující totožnost poplatníka _____ Stát, který tento doklad vydal _____

Identifikace pro daňové účely ve státu daňové rezidence _____ Stát, jehož jste daňovým rezidentem _____

^{1a)} použijte např. při dalším nástupu ke stejnému plátcovi daně v průběhu uvedeného zdaňovacího období (např. od září RRRR)

^{1b)} označte „XD“, pokud činíte prohlášení k dani dodatečně podle § 38k odst. 7 zákona v rámci žádosti o roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění

Podle § 35ba odst. 1 zákona uplatňuji²⁾

	Základní slevu na poplatníka (písm. a)
	Základní slevu na invaliditu (písm. c) a prohlašuji, že mi byl přiznán invalidní důchod pro invaliditu I. nebo II. stupně z důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění nebo že mi zanikl nárok na invalidní důchod pro invaliditu I. nebo II. stupně z důvodu souběhu nároku na výplatu tohoto invalidního důchodu a starobního důchodu
	Rozšířenou slevu na invaliditu (písm. d) a prohlašuji, že mi byl přiznán invalidní důchod pro invaliditu III. stupně nebo jiný důchod z důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění, u něhož jednou z podmínek přiznání je, že jsem invalidní ve III. stupni, zanikl mi nárok na invalidní důchod pro invaliditu III. stupně z důvodu souběhu nároku na výplatu invalidního důchodu pro invaliditu III. stupně a starobního důchodu nebo že jsem podle zvláštních předpisů invalidní ve III. stupni, avšak žádost o invalidní důchod pro invaliditu III. stupně mi byla zamítnuta z jiných důvodů než proto, že nejsem invalidní ve III. stupni
	Slevu na držitele průkazu ZTP/P (písm. e) a prohlašuji, že mi byl přiznán nárok na průkaz ZTP/P
	Slevu na studenta (písm. f) a prohlašuji, že se soustavně připravuji na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem (do 26 let) nebo po dobu prezenční formy studia v doktorském studijním programu, který poskytuje vysokoškolské vzdělání (do 26 let)

²⁾ označte „X“ slevu na dani, kterou uplatňujete. Uplatňujete-li slevu na dani až dodatečně, tj. v rámci ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění, označte předmětnou slevu na dani „XD“ a do stejného políčka uveďte i kalendářní měsíce, za které příslušnou slevu na dani dodatečně uplatňujete (např. „XD 9–12“)

Podle § 35c a § 35d zákona uplatňuji /   dodatečně uplatňuji³⁾ daňové zvýhodnění³⁾

na mnou vyživované dítě/děti podle § 35c odst. 6 zákona a podle § 38k odst. 4 písm. c) zákona uvádím v níže uvedené tabulce, **jaký je počet těchto vyživovaných dětí** žijících v mé společně hospodařící domácnosti na území členského státu EU nebo EHP a současně uvádím, **na které děti uplatňuji neuplatňuji** daňové zvýhodnění ve výši náležející podle § 35c odst. 1 zákona

Jméno(-a)	Příjmení	Rodné číslo	Uplatňuji/neuplatňuji nárok ve výši na ⁴⁾	ZTP/P ⁵⁾	Zletilé dítě ⁶⁾	Dodatečně za kalendářní měsíce ⁶⁾

³⁾ tabulku vyplňte pouze v případě, že uplatňujete daňové zvýhodnění. Do tabulky vyplňte všechny Vaši vyživované děti žijící ve Vaší společně hospodařící domácnosti, a to bez ohledu na jejich další uplatnění. Dále děti, na které uplatňujete daňové zvýhodnění označte podle výše nároku: na jedno dítě označte „1.“, na druhé dítě označte „2.“, na třetí a každé další vyživované dítě označte „3.“, a děti, na které daňové zvýhodnění neuplatňujete, označte „N“

⁴⁾ dále u jednotlivých uplatňovaných dětí označte „X“ splněnou podmínku – tzn. u sloupce ZTP/P vyznačte, kterému z dětí byl přiznán nárok na průkaz ZTP/P a u sloupce „Zletilé dítě“ označte „X“, které z dětí je zletilé (do 26 let) a není mu přiznán invalidní důchod pro invaliditu III. stupně a splňuje další podmínky uvedené v § 35c odst. 6 písm. b) bod 1. až 3. zákona

⁵⁾ pokud uplatňujete daňové zvýhodnění až dodatečně v rámci žádosti o roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění, pak v nadpisu této části označte „XD“, a zároveň vyplňte v posledním sloupci tabulky kalendářní měsíce, za které dodatečně uplatňujete daňové zvýhodnění (např. 9–12)

Podle § 38k odst. 4 zákona prohlašuji, že:

- a) současně **neuplatňuji** za stejné zdaňovací období ani za stejný kalendářní měsíc zdaňovacího období **nárok na slevy na dani podle § 35ba zákona** u jiného plátce daně a že současně na stejné období kalendářního roku jsem neúčinní(-a) u jiného plátce daně prohlášení k dani,
 b) současně za stejné zdaňovací období ani za stejný kalendářní měsíc zdaňovacího období **neuplatňuji daňové zvýhodnění** na mnou vyživované dítě u jiného plátce daně a že daňové zvýhodnění na to samé vyživované dítě neuplatňuje jiná osoba,
 c) v rámci téže společné hospodařící domácnosti **vyživuje tytéž mnou vyživované děti i jiný poplatník ANO** **NE** ^{(1)(a)}

Jméno(-a)	Příjmení	Rodné číslo	Adresa bydliště (místo trvalého pobytu)	Uplatňuje daňové zvýhodnění ANO/NE	Zaměstnání ANO/NE ⁽¹⁾
Název plátce daně ⁽¹⁾					
Adresa plátce daně ⁽¹⁾					

⁽¹⁾ pokud daňové zvýhodnění neuplatňujete, bod c) ani tabulku nevyplňujte

^(a) za předpokladu, že ve společné hospodařící domácnosti vyživuje děti pouze jeden poplatník, který zároveň uplatňuje daňové zvýhodnění, označte křížkem variantu **NE** a tabulku nevyplňujte. Tabulku vyplňte vždy, pokud křížkem označíte variantu **ANO**, tzn., že v téže společné hospodařící domácnosti vyživuje děti i jiný poplatník. Uveďte identifikační údaje druhého poplatníka a vyberte zvolenou variantu – zda druhý z poplatníků uplatňuje či neuplatňuje daňové zvýhodnění

⁽¹⁾ pokud je druhý z poplatníků také zaměstnan (ve sloupci „Zaměstnání“ je uvedeno „ANO“), pak bez ohledu na skutečnost, zda tento poplatník u svého plátce daně (zaměstnavatele) uplatňuje či neuplatňuje daňové zvýhodnění – uveďte vždy název a adresu tohoto plátce daně

Dojde-li během zdaňovacího období ke změně skutečnosti rozhodných pro výpočet záloh na daň a daně nebo ke změně podmínek pro poskytnutí slev na dani, nebo daňového zvýhodnění, oznámím v souladu s § 38k odst. 8 zákona tuto změnu plátcí daně (použijte např. změnové tabulky) nejpozději poslední den kalendářního měsíce, v němž změna nastala nebo v němž bylo o změně rozhodnuto.

Jsem **si vědom(-a)** následků nepravdivého prohlášení, a jsem si vědom(-a) toho, že vzniklý rozdíl z nesprávně sražené zálohy na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a neoprávněně vyplaceného daňového bonusu, který vznikl mým zaviněním, bude v plné výši spolu s úrokem z prodlení sražen z mé mzdy.

Podpisová část

Potvrzují pravdivost a úplnost údajů uvedených v tomto prohlášení a prokazují je příslušnými doklady podle § 38l zákona

	Prokazatelně učiněné prohlášení poplatníkem ⁽¹⁾ (písemně, elektronicky) a datum	Ověření plátcem daně ⁽¹⁾ (písemně, elektronicky) a datum
Na uvedené zdaňovací období		
Dodatečně za uvedené zdaňovací období (podle § 38k odst. 7 zákona)		

⁽¹⁾ rozumí se projev vůle poplatníka, buď písemně (podpis) nebo elektronicky

⁽¹⁾ plátce daně ověří nárok na slevy na dani podle § 35ba zákona a nárok na daňové zvýhodnění podle § 35c a § 35d zákona

Změnová část

Podle § 38k odst. 8 zákona oznamuji změny v již uvedených skutečnostech pro uvedené zdaňovací období

Druh změny	Kalendářní měsíc, v němž změna nastala nebo v němž bylo o změně rozhodnuto	Změna oznámena poplatníkem ⁽¹⁾ (písemně, elektronicky) a datum	Ověření plátcem daně ⁽¹⁾ ^(a) (písemně, elektronicky) a datum

⁽¹⁾ rozumí se podpis včetně datumu podpisu a vztahuje se i ke změnové tabulce na daňové zvýhodnění

V případě, že u **daňového zvýhodnění** dochází v průběhu roku ke změně ve vztahu k nároku na jedno dítě, druhé dítě, třetí a každé další vyživované dítě*, vyplňte současně s oznámenou změnou i níže uvedenou změnovou tabulku a aktualizujte výčet všech Vámi vyživovaných dětí (ze strany 1) podle § 35c odst. 6 zákona žijících ve Vaší společné hospodařící domácnosti

Jméno(-a)	Příjmení	Rodné číslo	Uplatňuji/neuplatňuji nárok ve výši na ⁽¹⁾	ZTP/P ⁽¹⁾	Zletilé dítě ⁽¹⁾

⁽¹⁾ vyřadí Vámi uplatňovaného nového nároku na daňové zvýhodnění označte: na jedno dítě „1.“, na druhé dítě „2.“, na třetí a každé další vyživované dítě „3.“, a dítě, na které daňové zvýhodnění neuplatňujete, označte „N“

Upozornění: V případě, že v souladu s § 38k odst. 7 zákona uplatňujete slevy na dani podle § 35ba odst. 1 písm. a, c, d, e, f) příp. daňové zvýhodnění dodatečně v rámci žádosti o roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění, pak označte dodatečně uplatněnou slevu na dani (případně daňové zvýhodnění), „XD“ a zároveň uveďte kalendářní měsíce, za které dodatečně uplatňujete (např. 9–12). Kalendářní měsíce neuvádějte u slevy na poplatníka. Pro účely dodatečného uplatnění lze použít i nový tiskopis MFin 5457. Nepoužívejte změnovou část, která je určena pouze pro změny, které nastaly v průběhu zdaňovacího období, tzn. před žádostí o roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění.

A. ZAMĚSTNANEC UPLATŇUJE U SVÉHO ZAMĚSTNAVATELE SLEVY NA DANI

příjem (hrubá mzda) =
základ pro výpočet daňové zálohy

---

zaokrouhlení na 100 Kč nahoru

---

daňová záloha = daňový základ x
sazba (15%)

daňová záloha – měsíční sleva (y) =
Měsíční daňová záloha ke sražení

VÝPOČET ČISTÉ MZDY

$\text{ČM} = \text{HM} - \text{daňová záloha} - \text{pojištění zaměstnance}$

zdravotní pojištění

The diagram consists of two red arrows pointing downwards from the term 'pojištění zaměstnance' in the formula above. The left arrow points to 'zdravotní pojištění' and the right arrow points to 'sociální pojištění'.

4,5% z HM

sociální pojištění

6,5% z HM

Zaměstnanec pobírá u svého zaměstnavatele hrubou měsíční mzdu 20.346 Kč. Jaká je jeho čistá měsíční mzda?

$$ZD = 20.346$$

zaokrouhlení na 20.400

$$\text{měsíční záloha} = 20.400 \times 0,15 = 3.060 \text{ Kč}$$

$$\text{uplatnění slevy} = 3.060 - 2.570 = 490 \text{ Kč}$$

$$\check{M} = 20.346 - 490 - 2.239 = \underline{17.617 \text{ Kč}}$$

Zaměstnanec s podepsaným Prohlášením a s měsíční
mzdou 30.000 Kč si uplatňuje u zaměstnavatele daň.
zvýhodnění na tři děti.

■ hrubá mzda	30.000 Kč
■ záloha na daň	4.500 Kč
- sleva na poplatníka	- 2.570 Kč
■ záloha po odečtení slevy	1.930 Kč
- sleva na děti	5.447 Kč
■ záloha po slevách	- 3.517 Kč
■ měs. daňový bonus	3.517 Kč
■ záloha po slevě	0

$$\check{M} = 30.000 + 3517 - 3.300 = 30.217 \text{ Kč}$$

B. ZAMĚSTNANEC NEUPLATŇUJE U SVÉHO ZAMĚSTNAVATELE SLEVY NA DANI

B/1

Srážka

DPP $\leq$ 10.000 Kč

DPČ $\leq$ 3.500

B/2

Záloha

B/1 HM ZAMĚSTNANEC U DPP ≤ 10.000 Kč DPČ ≤ 3.500

srážka

(zvláštní sazba daně z příjmu ve výši 15 % z ZD)

ZD = HM

ZD se zaokrouhluje na Kč dolů!

srážková daň = UZD x 0,15

Zaměstnanec pracuje pro svého zaměstnavatele na základě dohody o provedení práce. U tohoto zaměstnavatele si neuplatňuje si neuplatňuje slevy na dani. Jeho HM je 2.200 Kč

$$\text{UZD} = 2.200$$

$$\text{SRÁŽKA} = 2.200 \times 0,15 = 330 \text{ Kč}$$

$$\text{ČM} = 2.200 - 330 = 1.870 \text{ Kč}$$

1/Rodina Králova se dvěma výdělečně činnými členy a dvěma nezletilými dětmi má hrubý měsíční příjem 18.200 Kč a 8.700 Kč. Pan Král má děti z prvního manželství, na které mu zaměstnavatel strhává ze mzdy alimenty 800 Kč. Manželka je částečně invalidní. Vypočítejte čistou mzdu obou manželů.

Král 18.200

$$18.200 * 0,15 = 2.730$$

$$\text{Daň} = 2730 - 2570 = 160,-$$

$$160 - 1267 - 1860 = -2967,-$$

$$= \text{daňový bonus} + 2967,-$$

Králová 8.700

$$8.700 * 0,15 = 1.305$$

$$\text{Daň} = 1.305 - 2.570 - 210 = -1475,-$$

=== 0,- nulová daňová povinnost

$$\begin{aligned} \check{C}M &= 18.200 + 2.967 - 2002 = 19165, \\ &- 800 = 18.365,- \end{aligned}$$

$$\check{C}M = 8.700 - 0 - 957 = 7.743,-$$

2/Rodina Mátlova se dvěma nezaopatřenými dětmi. Jedno z nich studuje VŠ a má vlastní příjem 36.000 Kč ročně. Paní Mátlová je v domácnosti a přivydělává si 18.000 Kč ročně. Manžel si vydělá 20.500 Kč měsíčně hrubého. Jaká je čistá mzda manžela?

2/Rodina Mátlova se dvěma nezaopatřenými dětmi. Jedno z nich studuje VŠ a má vlastní příjem 36.000 Kč ročně. Paní Mátlová je v domácnosti a přivydělává si 18.000Kč ročně. Manžel si vydělá 20.500 Kč měsíčně hrubého. Jaká je čistá mzda manžela?

Mátl 20.500 Kč

$$20.500 * 0,15 = 3.075,-$$

$$\text{Záloha} = 3075 - 2570 = 505 - 1267 - 1860 = -2.622$$

+2622 daňový bonus

$$\text{ČM} = 20.500 + 2.622 - 2255 = 20.867,-$$

3/Rodina Mládkova s jedním nezaopatřeným dítětem. Pan Mládek má měsíční hrubou mzdu 17.000 Kč. V tomto pracovním poměru uplatnil nárok na daňové slevy ve formuláři „Prohlášení). Tento poplatník mimo to uzavřel dohodu o provedení práce u jiného zaměstnavatele a jeho hrubá měsíční mzda je 4.900 Kč. Manželka je na mateřské dovolené a nemá žádný příjem ze zaměstnání. Jaký je čistý měsíční příjem rodiny?

3/Rodina Mládkova s jedním nezaopatřeným dítětem. Pan Mládek má měsíční hrubou mzdu 17.000 Kč. V tomto pracovním poměru uplatnil nárok na daňové slevy ve formuláři „Prohlášení). Tento poplatník mimo to uzavřel dohodu o provedení práce u jiného zaměstnavatele a jeho hrubá měsíční mzda je 4.900 Kč. Manželka je na mateřské dovolené a nemá žádný příjem ze zaměstnání. Jaký je čistý měsíční příjem rodiny?

Mládek 17.000 Kč prohlášení

$$17.000 * 0,15 = 2.550,-$$

$$2.550 - 2.570 - 1.267 = -1.287$$

Bonus + 1.287

$$\check{C}M = 17.000 + 1.287 - 1.870 = \underline{16.417,-}$$

Mládek 4.900 bez prohlášení

$$4.900 * 0,15 = 735,-$$

$$\underline{4900 - 735 = 4.165,-}$$

$$\check{C}M = 16.417 + 4.165 = \underline{20.582,-}$$

4/Rodina Rybkova s jedním nezaopatřeným dítětem. Pan Rybka pobírá v zaměstnání hrubou měsíční mzdu 25.000 Kč a ve vedlejším pracovním poměru u stejného zaměstnavatele 5.500 Kč. Manželka studuje a měsíčně má čistý příjem 1.000 Kč (stipendium). Kolik Kč činí čistý měsíční příjem rodiny?

4/Rodina Rybkova s jedním nezaopatřeným dítětem. Pan Rybka pobírá v zaměstnání hrubou měsíční mzdu 25.000 Kč a ve vedlejší pracovním poměru u stejného zaměstnavatele 5.500 Kč. Manželka studuje a měsíčně má čistý příjem 1.000 Kč (stipendium). Kolik Kč činí čistý měsíční příjem rodiny?

1 nezaopatřené dítě

$$25.000 + 5.500 = 30.500$$

$$30.500 * 0,15 = 4575 - 2570 - 1267 = 738,-$$

$$\text{ČM} = 30.500 - 738 - 3.355 = 26.407,-$$

5/ Pan Pálený uzavřel se svým zaměstnavatelem dohodu o provedení práce. Za měsíc srpen si vydělal 35.000 hrubého. Jaká byla jeho čistá mzda, když si u svého zaměstnavatele uplatňuje slevu na poplatníka?

5/ Pan Pálený uzavřel se svým zaměstnavatelem dohodu o provedení práce. Za měsíc srpen si vydělal 35.000 hrubého. Jaká byla jeho čistá mzda, když si u svého zaměstnavatele uplatňuje slevu na poplatníka?

Pan Pálený 35.000

$$35.000 * 0,15 = 5.250 - 2.570 = 2.680$$

$$\text{ČM} = 35.000 - 2.680 - 3.850 = 28.470,-$$

6/Paní Zámecká pobírá za svoji práci účetní měsíčně 27.000 Kč. Domluvila se se svým zaměstnavatelem, že by byla ochotna mu pomoci s administrativní prací na dohodu o pracovní činnosti. Měsíční hrubá mzda by se tak navýšila o 10.000 Kč. Jaká je její celková měsíční čistá mzda?

6/Paní Zámecká pobírá za svoji práci účetní měsíčně 27.000 Kč. Domluvila se se svým zaměstnavatelem, že by byla ochotna mu pomoci s administrativní prací na dohodu o pracovní činnosti. Měsíční hrubá mzda by se tak navýšila o 10.000 Kč. Jaká je její celková měsíční čistá mzda?

Paní Zámecká 27.000+10.000 jeden zaměstnavatel

$$37.000 * 0,15 = 5.550 - 2.750 = 2.800$$

$$\text{ČM} = 37.000 - 2800 - 4070 = \underline{\underline{30.130,-}}$$

7. MĚSÍČNÍ PŘÍJEM PANA BOHÁČE JE 180.000 KČ. UPLATŇUJE SI U SVÉHO ZAMĚSTNAVATELE JEN ZÁKLADNÍ SLEVOU NA POPLATNÍKA PROSTŘEDNICTVÍM TISKOPISU PROHLÁŠENÍ. JAK POSTUPUJE ZAMĚSTNAVATEL PŘI VÝPOČTU JEHO ČISTÉ MĚSÍČNÍ MZDY?

$$180.000 - 161.296 = 18.704 \text{ Kč}$$

$$161.296 \times 0,15 = 24.194,40 \text{ Kč}$$

$$18.704 \times 0,23 = 4.301,92 \text{ Kč}$$

$$\text{Daň celkem} = 24.194,40 + 4.301,92 = 28.496 - 2.570 \text{ (sleva)} = 25.926 \text{ Kč}$$

Průměrná mzda na 2023 je 40 324 Kč x 48 = 1 935 552 Kč.

Druhé daňové pásmo nad 161 296 Kč je daň 23 %

MÁTE NĚJAKÉ OTÁZKY?

DĚKUJI ZA POZORNOST